

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій СОРОКА

20.09.2022

06-03-43S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

МАКРОФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ		MACROFINANCIAL ANALYSIS	
Шифр за ОП	ФП23	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of knowledge: Management and administration	
Спеціальність Фінанси, банківська справа та страхування	072	Field of study: Finance, Banking and Insurance	
Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування		Educational Program: Finance, Banking and Insurance	

PIBHE -2022

Силабус навчальної дисципліни «Макрофінансовий аналіз» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Рівне. НУВГП. 2022. 10 стор.

ОПП на сайті університету: <https://start.nuwm.edu.ua/bakalavr/item/finansy-bankivska-sprava-ta-strakhuvannia-bakalavr>

Розробник силабусу: *Мельник Л.М., к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва*

Силабус схвалений на засіданні кафедри фінансів та економічної безпеки. Протокол № 1 від «5» вересня 2022 року

Завідувач кафедри: *е-підпис Мельник Л.В., д.е.н., професор*

Керівник освітньої програми: *е-підпис Л.М. Мельник к.е.н., доцент*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 1 від «19» вересня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *е-підпис Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

СЗ №-4274 в ЕДО.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Рік навчання, семестр	4, 8
Кількість кредитів	3
Лекції:	16 годин
Практичні заняття:	14 годин
Самостійна робота:	60 годин
Курсова робота:	Ні
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА



Мельник Лариса Михайлівна, к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%9C%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9B%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%B0_%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0

ORCID

0000-0003-1731-1860

Як комунікувати

l.m.melnyk@nuwm.edu.ua

тел. 068-025-97-35

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Даний курс орієнтований на оволодіння навичками використання основних методів аналізу на макрорівні; здійснення моніторингу макрофінансових показників; виявлення невикористаних резервів та обрання оптимальних рішень щодо управління фінансовими ресурсами держави.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування аналітичного мислення фахівця з фінансів, оволодіння методами і прийомами аналізу макрофінансових показників, дослідження їх взаємозв'язку задля розв'язання комплексних економічних проблем.

Використовуються такі методи викладання та технології: тренінги, обговорення, презентації, міні-лекції, аналіз конкретних ситуацій (case study), ситуативне моделювання,

навчальні дискусії та інші.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle Спеціальні компетентності

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4601>

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК 12. Здатність ідентифікувати проблемні аспекти та обґрунтовувати пріоритетні напрями покращення функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансової системи в цілому.

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Програмні результати навчання

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills) Структура навчальної дисципліни Методи оцінювання та структура оцінки

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання.

Аналітичні навички, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, здатність оцінювати ризики та приймати рішення, управлінські якості та інші.

Зазначено нижче в таблиці

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконати завдання для самостійної роботи, вчасно здати модульні контролі знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом практичної перевірки та опитування. Також, студент під керівництвом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання завдань для самостійної роботи та опанування курсу, студент отримує такі **обов'язкові** бали:

60 балів поточне оцінювання ;

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Детальний розподіл балів за курсом розміщено у навчальній платформі Moodle за посиланням: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4601>

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: виконання рефератів,есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. **Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.**

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бали (10 балів), рівень 2 – 9 запитань по 0,6 бали (5,4 бали), рівень 3 – 1 завдання по 4,6 бали (4,6 бали). Усього – 20 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Вивчення дисципліни «Макрофінансовий аналіз» базується на знаннях, отриманих з таких навчальних дисциплін, як «Вступ до спеціальності», «Статистика» «Макроекономіка», «Фінанси», «Гроші і кредит», «Світове господарство та міжнародні економічні відносини», а отримані знання будуть використовуватись при написанні бакалаврської роботи щодо

Поєднання навчання та досліджень	<p>проведення фінансового аналізу на макрорівні.</p> <p>Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.</p> <p>В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях https://scholar.google.com.ua/citations?user=g9neY2gAAAAJ&hl=uk&oi=sra</p>
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавство України: URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws 2. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cg.htm 3. Національний банк України: офіційний веб-сайт. URL: https://bank.gov.ua/. 4. Періодичні видання Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id15727773
ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*	
Дедлайни та перекладання	<p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.</p> <p>Перездача модульних контролів здійснюється згідно http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty.</p> <p>Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/</p>
Правила академічної доброчесності	<p>За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент <u>позбавляється подальшого права</u> здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.</p> <p>За списування під час виконання окремих завдань, студенту <u>знижується оцінка</u> у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.</p> <p>Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p>
Вимоги до відвідування	<p>Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.</p> <p>Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p> <p>При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341</p> <p>Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.</p>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja>

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно, з урахуванням змін законодавства України та появи сучасних фінансових технологій та новітніх інструментів задля використання резервів та пошуку можливостей розвитку фінансових систем.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у сфері фінансів. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання
Інтернаціоналіза-

До викладання курсу долучені працівники АТ «Приватбанк», АТ «Укрексімбанк», Рівненської торгово-промислової палати, Головного управління статистики у Рівненській області.

Електронні бібліотеки:

ція

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

Як знайти статтю у Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

База періодичних видань:

<https://www.scimagoir.com/>

Електронний каталог:

<http://nuwm.edu.ua/MySql/>

Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 16 год

Прак. 14 год

Самостійна робота 60 год

Лекційні та практичні заняття

Тема 1. Методологічні основи макроекономічного аналізу

Кількість годин: лекції – 2 прак. - 2	Методологія аналізу національної економіки. Зв'язок макроекономічного аналізу з іншими науками. Види макроекономічного аналізу. Передумови формування структури національної економіки.
---	---

Тема 2. Аналіз ефективності формування, розподілу та використання фінансових ресурсів на макрорівні

Кількість годин: лекції – 2 прак. - 2	Сутність фінансових ресурсів та основні завдання аналізу бюджетних ресурсів. Структурно-динамічний аналіз доходів бюджету. Структурно-динамічний аналіз видатків бюджету. Аналіз показників забезпечення країни бюджетними ресурсами.
---	---

Тема 3. Аналіз грошово-кредитного ринку

Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Аналіз грошової маси та швидкості обігу грошей. Аналіз пропозиції грошей та грошової бази. Аналіз вартості грошей. Аналіз інфляційних процесів в країні.
---	--

Тема 4. Аналіз показників активності фондового ринку

Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Сутність фондового ринку та організація його діяльності. Види цінних паперів, що обертаються на фондовому ринку. Розрахунок основних показників ринкової активності акцій. Розрахунок дивідендів за акціями. Розрахунок основних показників вартості облігацій.
---	---

Тема 5. Аналіз ефективності функціонування валютного ринку

Кількість годин: лекції – 2 прак. – 1	Поняття валюти. Конвертованість валют. Методика аналізу валютних курсів. Аналіз динаміки та структури золотовалютних резервів. Аналіз операцій на валютному ринку.
---	--

Тема 6. Аналіз фінансово-економічних показників якості життя населення

<p>Кількість годин: лекції – 2 практ. - 1</p>	<p>Аналіз ринку праці. Основні соціально-економічні індикатори якості життя. Аналіз впливу факторів державного регулювання. Аналіз рівня життя населення.</p>
<p>Тема 7. Аналіз ефективності зовнішньоекономічної діяльності та платіжного балансу країни</p>	
<p>Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2</p>	<p>Форми та види зовнішньоекономічної діяльності держави. Аналіз експортно-імпортних операцій держави. Платіжний баланс країни. Коефіцієнтний аналіз платіжного балансу.</p>
<p>Тема 8. Аналіз індикаторів фінансово-економічної безпеки держави</p>	
<p>Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2</p>	<p>Поняття, принципи, об'єкти та суб'єкти економічної безпеки. Складові економічної безпеки та її загрози. Показники економічної безпеки. Сутність та складові фінансової безпеки. Індикатори фінансової безпеки</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. *Гроші та кредит : підручник / за наук. ред. М. І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2011. 589с.*
2. *Довгань Ж. М. Фінансова стійкість банківської системи України: проблеми оцінки та забезпечення: моногр. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012. 450 с.*
3. *Економічна теорія. Макроекономіка: підручник за ред. В. М. Тарасевича. Київ, 2012. 206с.*
4. *Коваленко Д.І., Венгер В.В. Фінанси, гроші та кредит : теорія та практика: Навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 578 с*
5. *Макроекономічний аналіз : навч. посіб. / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, М. А. Мащенко та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 275 с.*
6. *Макроекономіка: навч. посіб. під ред. Сіроштана М. А. Харків: ВД "ІНЖЕК", 2004. 184 с.*
7. *Макроекономіка у запитаннях та відповідях: навч. посіб. О. С. Кривцов, В. М. Бережний, В. М. Онегіна. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 200 с.*
8. *Мельник Л. М., Дума В.Л., Яковчук О. В. Роль заощаджень населення у формуванні інвестиційного потенціалу країни. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2020. № (4(92)). с. 196-206.*
9. *Мельник Л.М., Середа О. Оцінка передумов формування децентралізованих фінансових ресурсів регіону. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування, 2019 №3 С.62-72.*
10. *Мельник Л.М. Методика оцінки бюджетного потенціалу регіону. Фінансова система країни: тенденції та перспективи розвитку: матеріали У Міжнародної науково - практичної конференції. (М. Острог. 11-12 жовтня 2018). м. Острог. НУ «Острозська академія». 2018. С.224-228.*
11. *Методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України за ред. А. І. Сухорукого. Київ: НІМБ, 2003. 63 с.*
12. *Національна економіка : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, Т. Л. Желюк, Т. М. Попович; за ред. А. Ф. Мельник. Київ: Знання, 2011. 463 с*
13. *Національна економіка: навч. посіб. О. П. Тищенко, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко [та ін.] ; за заг. ред. А. Г. Савченка. Київ: КНЕУ, 2011 646 с.*
14. *Пухтаєвич Г. О. Аналіз національної економіки: навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2003. 147 с. .*
15. *Радіонова І. Ф, Усик В. І. Макроекономічний аналіз: конспект лекцій. Київ: КНЕУ, 2015. 147 с.*

Лектор, к.е.н., доцент

Л.М. Мельник